- औलोबाट बच्नको लागि घर, गाउँ र समुदाय सफा राखी लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने स्थानहरुलाई नष्ट गर्नु पर्दछ। घर वरिपरि पानी जम्ने खाल्टा खाल्टी पुर्नु पर्दछ।

- समुदायमा विषादी छर्दा सहयोग गर्नु पर्दछ।

किटनाशक विषादी छिड्काउ गरेको ठाउँमा कम्तिमा ३ महिनासम्म लिपपोत नगरौं।

- औलो रोगको शंका लागेमा (चिन्ह र लक्षण देखिएमा) तुरुन्त नजिकैको स्वास्थ्य चौकीमा गई निदान तथा उपचार गर्नु पर्दछ।

- बाहिर घुम्न गएको व्यक्ति फर्कदा ज्वरो लिएर आएको अवस्थामा निदान र उपचारको लागि स्वास्थ्य संस्थामा जानको लागि सल्लाह दिनु पर्दछ।

- तालीम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह बमोजिम पूरा औषधी सेवन गर्नाले औलो रोग निको हुन्छ।

लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नु नै औलो रोकथामको सर्वोत्तम उपाय हो।

औलो

(MALARIA)

औलो (मलेरिया) निको हुने रोग हो, बेलैमा यसको निदान तथा उपचार गरौं।

नेपाल सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा
रोग नियन्त्रण महाशाखा
टेकु, काठमाडौं।
सम्पर्क नं: ०१-४२५५७९६
वेवसाईट: www.edcd.gov.np

सहयोग (Supported by)
Save the Children

औलो (Malaria) भनेको के हो ?

- औलो एनोफिलिज जातको संक्रमित पोथी लामखुट्टेको *(Female Anopheles)* टोकाईबाट हुने एक प्रकारको सरुवा रोग हो ।

एनोफिलिज जातको पोथी लामखुट्टे

- औलो लागेको व्यक्तिलाई लामखुट्टेले टोक्दा रगतसँगै औलोको परजिवि पनि चुस्दछ र लामखुट्टे संक्रमित हुनजान्छ ।

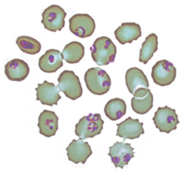

परजीवी

- त्यस्ता संक्रमित लामखुट्टेले स्वस्थ मानिसलाई टोकेमा औलो सर्दछ ।

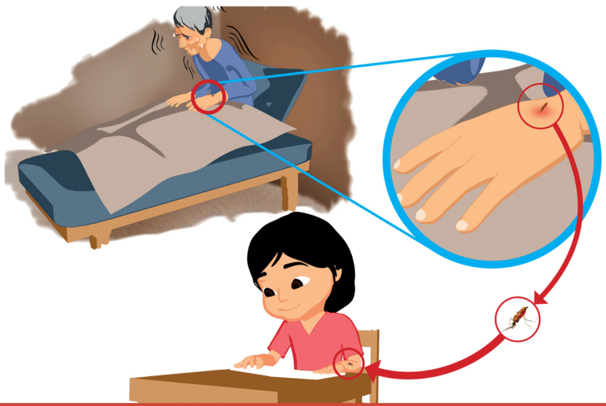

औलो रोगको समयमा नै उपचार नगरे ज्यान पनि जान सक्छ ।

औलो रोगका मुख्य लक्षणहरू :

- नियमित वा दिन विराएर ज्वरो आउनु ।
- काम ज्वरो आउनु र पसिना छुट्नु ।
- टाउको बेस्सरी दुख्नु, वाकवाकी वा बान्ता हुनु ।

औलो रोगको रोकथाम :

- लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नु नै औलो रोकथामको सर्वोत्तम उपाय हो ।

- हात खुट्टा छोप्ने गरि पुरा बाहुला भएको कपडा लगाउनु पर्दछ ।
- शरिरको खुल्ला भागमा किटनाशक मल्हम/तेल लगाएर पनि लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्न सकिन्छ ।

औलोको लक्षण देखा परेमा स्वास्थ्य संस्थामा गई तुरुन्त निदान तथा उपचार गराऔं ।

- सुत्ने बेला झूलभित्र सुत्ने बानी गर्नु पर्दछ ।
- घर भित्र, बाहिर, बरण्डा वा आँगनमा बस्दा लामखुट्टे धपाउने धुप प्रयोग गर्नु पर्दछ ।

- घर भित्र लामखुट्टे नपसोस भन्नाका लागि झ्याल ढोकाहरुमा जाली लगाउनु पर्दछ ।
- वन जंगलमा घाँस दाउरा गर्न जाँदा लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने उपाय गर्नु पर्दछ ।

सबै सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औलो रोगको निःशुल्क निदान तथा उपचार गरिन्छ ।